

การแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่าน เครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ*

The Pursuit of Knowledge, Attitudes and Communication Behaviors through Social Networking Sites of the Elderly in the Bang Kaeo, Bang Phli, Samut Prakan

ดลฤดี ศรีมันตะ**
Dollruedee Srimanta**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคม

*บทความนี้เขียนขึ้นจากงานวิจัยเรื่อง "การแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ" โดยได้รับงบประมาณสนับสนุนจากสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก

**อาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก 122/41 ถ.วิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400
ช่องทางการติดต่อ: 092 253 9266 หรือ Tangmo1121@gmail.com

**Lecturer in Advertising and Public Relations Technology Department, Faculty of Business Administration and Information Technology, Rajamangala University of Technology Tawan-ok, Bangkok, Thailand Mobile : 092 253 9266 Email: Tangmo1121@gmail.com

ออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และ 6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 นอกจากนี้งานวิจัยยังใช้การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้สูงอายุจำนวน 15 คน เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเชิงกว้างและลึกจากคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม

ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศหญิง มีอายุ 60 ปี – 65 ปี มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มีอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจ มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท มีแหล่งที่มาของรายได้จากการประกอบอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน มีสถานภาพสมรส และอยู่ร่วมกับคู่สมรส และพักอาศัยอยู่กับคู่สมรส กลุ่มตัวอย่างมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง ($x = 2.99$,

S.D. = 0.786) มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง ($x = 3.34$, S.D. = 0.792) และมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อยู่ในระดับปานกลาง ($x = 3.00$, S.D. = 0.804) สำหรับผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัยที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 พบว่า การแสวงหาความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก

สำหรับการสัมภาษณ์ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้สูงอายุมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อประเภทต่างๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อบุคคล สื่อใหม่ และสื่อเฉพาะกิจ โดยเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการโทรสนทนาผ่านไลน์ การส่งข้อความและการส่งรูปภาพ โดยมีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ว่า เป็นการสื่อสารที่มีประโยชน์เพราะสามารถใช้ในการติดต่อสื่อสารและติดตามข้อมูลข่าวสารความรู้ต่างๆ ใช้งานไม่ยาก มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารมากขึ้น สำหรับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ ไลน์ (LINE) และเฟซบุ๊ก (Facebook) ทุกวัน ใช้แต่ครั้งน้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที ใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ใช้เพื่อค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกับบุตรหลาน และใช้เพื่อประกอบธุรกิจของตนเอง และเห็นว่ามีความเสี่ยงคืออาจจะเกิดความไม่เข้าใจกันในการติดต่อสื่อสารและเสียเวลาไปทำอย่างอื่น

คำสำคัญ: การแสวงหาความรู้ / ทัศนคติ / พฤติกรรมการสื่อสาร / การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ / ผู้สูงอายุ

Abstract

This research is a mixed methodology research utilizing quantitative and qualitative methodologies. This research consists of six objectives: 1) to study the pursuit of knowledge about communication through social networking sites of the elderly. 2) to study attitudes toward communication through social networking sites of the elderly. 3) to study the communication behaviors through social networking sites of the elderly. 4) to study the correlation between the pursuit of knowledge about communication through social networking sites and attitudes toward communication through social networking sites of the elderly. 5) to study the correlation between the pursuit of knowledge about communication through social networking sites and communication behaviors through social networking sites of the elderly. 6) to study the correlation between attitudes toward communication through social networking sites and communication behaviors through social networking sites of the elderly. The samples of the study are those who are elderly living in Bang Kaeo village, situated in Bang Phli district, Samut Prakan province, Thailand. The numbers of the samples are 360. Researcher collected and analyzed the data from the questionnaires with descriptive statistics such as Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation and Pearson's Product Moment Correlation Coefficient. Additionally, In-depth interview with

the 15 elderly samples was employed to investigate more extensive and deep information from the questionnaire.

The result showed that the sample is female. They are between 60 - 65 years old. Their highest education is bachelor degree. Most of them are private business. Monthly income is less than or equal to 15,000 baht. The source of income is from the current occupation. They have a marital status and live together with spouse. The most elderly have a medium level of the pursuit of knowledge about communication through social networking sites ($x = 2.99$, S.D. = 0.786.) They had a medium level of attitudes toward communication through social networking sites ($x = 3.34$, S.D. = 0.792). Also, they had a medium level of the communication behaviors through social networking sites ($x = 3.00$, S.D. = 0.804). Regarding hypothesis testing, there is a significant level of statistics at 0.05. The result showed that the pursuit of knowledge, attitudes, and the communication behaviors through social networking sites have a positive correlation.

The interview data obtained from the samples showed that the elderly have the pursuit of knowledge about communication through social networking sites from mass media, personal media, new media, and ac hoc media. They learned how to make a call, send a message, and picture via LINE application. Moreover, the elderly had positive attitudes toward communication through social

networking sites as it is a useful communication device. The social networking sites help the elderly seeking information and knowledge. They also reported that the social networking sites are easy to use, and they are convenient for communication. As for the communication behaviors, the samples frequently use LINE, and Facebook. They used no more than 30 minutes per time. The samples use the social networking sites for communication with friends, and children. They also use it for seeking information and knowledge, and also for business communication. The disadvantage of the communication behaviors was also found that using the social networks may cause misunderstanding in communication. Also, using the social networking sites sometimes waste their time.

Keywords: pursuit of knowledge / attitude / communication behaviors / communication through social networking sites / the elderly

บทนำ

การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ด้วยมือถือหรือสมาร์ทโฟน และอุปกรณ์พกพาอื่นๆ นับว่าเป็นรูปแบบการสื่อสารที่ได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน เนื่องจากมีลักษณะการสื่อสารที่ง่าย มีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง และสามารถติดต่อสื่อสารผ่านข้อความแสดงความคิดเห็นได้ทันที ซึ่งมีบทบาทและมีอิทธิพลกับชีวิตประจำวันของบุคคล สุรางคนา วายูภาพ (2558) เปิดเผยว่า ในปี 2557 คนไทยใช้เวลาเกือบ 1 ใน 3 ของวันเพื่อใช้งานอินเทอร์เน็ต โดยอุปกรณ์ที่ช่วยให้ผู้ใช้งานเข้าถึงอินเทอร์เน็ตมากที่สุด คือ สมาร์ทโฟน คิดเป็นร้อยละ 77.1 และมีการใช้งานโดยเฉลี่ย 6.6 ชั่วโมงต่อวัน ใช้เพื่อความบันเทิงและการสื่อสารเป็นหลัก โดย 3 อันดับแรก ได้แก่ การพูดคุยผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ร้อยละ 78 การอ่านข่าวหรืออีบุ๊ก (e-book) ร้อยละ 56 และการค้นหาข้อมูล ร้อยละ 56 ทั้งนี้เครือข่ายสังคมออนไลน์ และแอปพลิเคชันยอดนิยม ได้แก่ เฟซบุ๊ก (Facebook) (ร้อยละ 93.7) ไลน์ (LINE) (ร้อยละ 86.8) และกูเกิลพลัส (Google+) (ร้อยละ 34.6) ตามลำดับ

จากข้อมูลดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแค่การสื่อสารของของคนรุ่นใหม่เท่านั้น ยังรวมถึงกลุ่มคนวัยทำงานและกลุ่มผู้สูงอายุที่เข้ามาใช้งานอย่างมากขึ้นซึ่งอายุไม่ใช่อุปสรรคของการใช้งานเทคโนโลยีอีกต่อไป เนื่องจากผู้สูงอายุในปัจจุบันติดตามพัฒนาการของเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง นันทิชา ฉลองโภคศิลป์ และหทัยชนก สุขเจริญ (2555) กล่าวว่า การก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในยุคดิจิทัล จำเป็นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมโดยจะต้องพิจารณาบริบทที่เกี่ยวข้องหลายเรื่อง การเพิ่มช่องทางในการฝึกฝนเรียนรู้และเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุหรือบริษัท ห้างร้านต่างๆ ที่เพิ่มช่องทางที่เข้า

ถึงกลุ่มเป้าหมายที่เป็นผู้สูงอายุผ่านช่องทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจนในกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นในปัจจุบันนั้น ยังมีจำนวนของผู้สูงอายุที่ได้รับการศึกษาในระดับที่สูงมากขึ้นมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสื่อบันเทิงและติดต่อสื่อสารผ่านอินเทอร์เน็ตได้ดีเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในสังคมออนไลน์ พบว่า มีกลุ่มของผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตที่เป็นผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้สาขาวิชาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ คณะบริหารธุรกิจและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลตะวันออก วิทยาเขตจรัลพงษานุรักษ์ จัดโครงการบริการวิชาการฝึกอบรมการถ่ายภาพสินค้าและผลิตภัณฑ์ด้วยสมาร์ทโฟนและการถ่ายวิดีโอและตัดต่อด้วยสมาร์ทโฟนเพื่อการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ โดยให้ความรู้แก่ประชาชนในชุมชนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งจากการลงพื้นที่การจัดโครงการดังกล่าวพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่เป็นผู้สูงอายุ มีระดับการศึกษาที่ไม่สูงมากนัก ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เช่น จำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพร เทียนหอม สมุนไพร ดอกไม้ประดิษฐ์ ฯลฯ อีกทั้งยังมีสมาร์ทโฟนเป็นเครื่องมือการติดต่อสื่อสารเป็นของตนเอง โดยใช้เพื่อติดต่อสื่อสารบนเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาทิ เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ไลน์ (LINE) อินสตาแกรม (Instagram) ฯลฯ โดยใช้เพื่อการติดต่อสื่อสาร การรวมกลุ่ม ทั้งส่งภาพและคลิปวิดีโอ การค้าขาย ทำธุรกิจ เป็นต้น อีกทั้งยังสามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี คล่องแคล่ว อีกทั้งยังมีความกระตือรือร้น มีความพร้อมและความสนใจต่อการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อยู่ตลอดเวลา เพื่อต้องการพัฒนาศักยภาพของตนเองและเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อไป

จากความสำเร็จในเรื่องของรูปแบบการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปโดยบุคคลมีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มมากขึ้น ความจำเป็นในการเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้สูงอายุในยุคดิจิทัลและความต้องการพัฒนาตนเองที่พร้อมจะเรียนรู้ และการลงพื้นที่จากการจัดโครงการบริการวิชาการ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการแสวงหาความรู้ มีทัศนคติ และมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร เพื่อปรับตนเองให้ทันต่อการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุในยุคดิจิทัล ให้เกิดความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสืบค้นและติดต่อสื่อสารการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้ดีขึ้น ซึ่งผลการวิจัยนำไปให้องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดอบรมและพัฒนาศักยภาพผู้สูงอายุในพื้นที่ต่อไป อีกทั้งยังเป็นประโยชน์ต่อองค์กรภาครัฐและเอกชนในการพัฒนาการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้สูงอายุในกลุ่มอื่นๆ ต่อไป

ปัญหาการวิจัย

1. ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร

2. ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร

3. ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร

4. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการหรือไม่ อย่างไร

5. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการหรือไม่ อย่างไร

6. ทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการหรือไม่ อย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
5. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
6. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

สมมติฐานการวิจัย

1. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ
2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

3. ทักษะคิดที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาดังนี้ 1. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ เป็นแนวคิดที่นำเสนอความหมาย ลักษณะ และเกณฑ์การแบ่งช่วงอายุของผู้สูงอายุ ซึ่งนำมาใช้กำหนดระดับอายุของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 60 – 65 ปี อายุ 66 – 69 ปี และอายุ 70 ปีขึ้นไป 2. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุในชุมชนบางแก้ว เป็นแนวคิดที่ระบุเกี่ยวกับความจำเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้วที่ต้องส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพด้านต่างๆ ให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชนทั้งในด้านความรู้ ความสามารถ ส่งเสริมการมีอาชีพ การสร้างรายได้ ตลอดจนการพัฒนาตนเองเพื่อปรับตัวให้เข้ากับการสื่อสารสมัยใหม่ในปัจจุบัน ตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 มาตรา 54 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย 3. แนวคิดเกี่ยวกับเว็บไซต์เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social networking sites) เป็นแนวคิดที่ระบุเกี่ยวกับประเภทของเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในการใช้งานในปัจจุบัน เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) ทวิตเตอร์ (Twitter) ไลน์ (LINE) อินสตาแกรม (Instagram) เป็นต้น ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ 4. ทฤษฎีการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking) เป็นทฤษฎีที่เชื่อว่า

มนุษย์มีการแสวงหาข่าวสารเมื่อเกิดความไม่แน่ใจหรือความไม่แน่นอน หรือต้องการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามเพื่อศึกษาว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อย่างไร 5. แนวคิดเกี่ยวกับความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม (Knowledge Attitude Practices Concept) เป็นแนวคิดที่อธิบายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของความรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติอันจะนำไปสู่พฤติกรรมหรือการปฏิบัติในที่สุด ซึ่งนำมาใช้ในการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการว่าจะมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ อย่างไร 6. แนวคิดเกี่ยวกับพฤติกรรม การสื่อสาร เป็นแนวคิดที่ระบุว่า การสื่อสารเป็นพฤติกรรม การแสดงออกทางสังคมอย่างหนึ่งของมนุษย์ โดยมีการถ่ายทอด แลกเปลี่ยนข่าวสาร ความรู้สึก ทักษะคิด ตลอดจนประสบการณ์ระหว่างกัน ซึ่งนำมาใช้เป็นแนวทางในการตั้งคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ และ 7. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง กลุ่มผู้สูงอายุทั้งเพศหญิงและชาย ที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป อาศัยอยู่ในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ โดยในการศึกษานี้จะแบ่งกลุ่มผู้สูงอายุออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ อายุ 60 – 65 ปี อายุ 66 – 69 ปี และอายุ 70 ปีขึ้นไป

ลักษณะทางประชากรศาสตร์ หมายถึง เพศ อายุ ระดับการศึกษา สูงสุดที่สำเร็จ อาชีพ รายได้ส่วนตัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย แหล่งที่มาของรายได้ สถานภาพสมรส ลักษณะของการพักอาศัย

การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง การติดต่อสื่อสารของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่ได้รับความนิยมในประเทศไทย เช่น เฟซบุ๊ก (Facebook) มายสเปซ (MySpace) อินสตาแกรม (Instagram) ทวิตเตอร์ (Twitter) ยูทูบ (YouTube) ไลน์ (LINE) วอทส์แอป (WhatsApp) และ กูเกิลพลัส (Google+) เป็นต้น บนโทรศัพท์มือถือหรือสมาร์ทโฟนและแท็บเล็ตรุ่นต่างๆ ที่สามารถพกพาได้ เพื่อการติดต่อสื่อสารในชีวิตประจำวัน

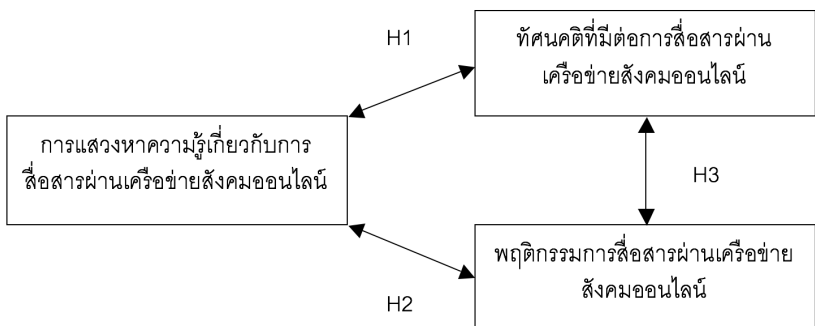
การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ระดับวิธีการที่ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ใช้ในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ 1. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อต่างๆ ได้แก่ 1.1 สื่อมวลชน 1.2 สื่อเฉพาะกิจ 1.3 สื่อใหม่ และ 1.4 สื่อบุคคล และ 2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ 2.1 วิธีการสมัครใช้งาน 2.2 วิธีการส่งข้อความ 2.3 วิธีการแชร์ข้อมูล 2.4 วิธีการแสดงความคิดเห็น 2.5 วิธีการโพสต์ภาพ 2.6 วิธีการโพสต์วิดีโอ และ 2.7 วิธีการลบข้อมูล โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ระดับความคิดเห็นผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี

จังหวัดสมุทรปราการ มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้านได้แก่ 1. องค์ประกอบด้านความรู้ หรือการรับรู้ (Cognitive component) 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective component) และ 3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral component) โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ปานกลาง ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง ระดับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในด้านต่างๆ ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ 1. เว็บไซต์หรือโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้ 2. ความบ่อยครั้งที่ใช้ 3. ระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง 4. วัตถุประสงค์ที่ใช้ และ 5. ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ โดยแบ่งระดับการวัดออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิจัยแบบผสมวิธีประกอบด้วย 1. การวิจัยเชิงปริมาณ มีรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจ ใช้แบบวิจัยวัดผลการสำรวจครั้งเดียว โดยใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีจำนวนประชากรผู้สูงอายุทั้งสิ้น 3,534 คน อ้างอิงข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว (2554) จากนั้นคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยสูตรของทาร์ยามาเน่ (Taro Yamane) (1967) ที่ระดับความเชื่อมั่นเท่ากับร้อยละ 95 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน จากนั้นใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) โดยใช้การสอบถามเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในเบื้องต้นก่อนว่าเป็นผู้สูงอายุที่มีอายุ 60 ปี ขึ้นไปที่อาศัยอยู่ในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการและมีพฤติกรรมการใช้สื่อผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือไม่ หากพบว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามตามสถานที่ต่างๆ ภายในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เช่น องค์การบริหารส่วนตำบล วัด สถานีอนามัย สวนสาธารณะ ตลาด เป็นต้น ในระหว่างเดือนมิถุนายน – ตุลาคม 2560 แบบสอบถามที่เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วยคำถาม 5 ส่วน ได้แก่ 1. ข้อมูลลักษณะทางประชากรศาสตร์ จำนวน 8 ข้อ 2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 29 ข้อ 3. ทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 12 ข้อ 4. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ จำนวน 38 ข้อ และ 5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 1 ข้อ โดยใช้วิธีวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่

ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ การวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation Coefficient) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structured Interviews) ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ การแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเพิ่มเติมในเชิงกว้างและลึกจากคำถามที่ใช้ในแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามช่วงอายุ ได้แก่ อายุ 60 – 65 ปี อายุ 66 – 69 ปี และอายุ 70 ปีขึ้นไป ช่วงอายุละ 5 คน รวมจำนวน 15 คน (อ้างอิงข้อมูลจาก จุฑารัตน์ ประเสริฐ, 2558) ด้วยการถามความสมัครใจของกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเชิงปริมาณและสะดวกที่จะให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วนำมาสังเคราะห์โดยใช้วิธีการลดทอนข้อมูล (Data Deduction) และนำเสนอด้วยการสรุปผลแบบพรรณนาเชิงวิเคราะห์ (Descriptive Analysis) ตามลำดับข้อคำถามต่อไป

ทั้งนี้ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล ผู้วิจัยได้มีการนำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปตรวจสอบความเที่ยงตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านงานวิจัย จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ผศ.ดร.สุพัตรา ศรีสุวรรณ ผศ.ดร.สมพร สุขะ และ อ.ดร.อิทธิณัฐ ตันติวิทพงศ์ และนำแบบสอบถามไปทำการทดสอบก่อน (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน แล้วนำกลับไปทดสอบความเชื่อมั่น โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) (1984) ได้ค่าความเชื่อมั่นของคำถามในส่วนการแสวงหาความรู้เท่ากับ

0.9586 ทศนคติเท่ากับ 0.9494 พฤติกรรมการสื่อสารเท่ากับ 0.9611 โดยรวมทั้งฉบับเท่ากับ 0.9772 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในระดับที่ยอมรับได้

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 67.5) มีอายุ 60 ปี–65 ปี (ร้อยละ 60.8) มีระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 61.7) มีอาชีพค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 29.4) มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนโดยเฉลี่ยน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15,000 บาท (ร้อยละ 43.3) มีแหล่งที่มาของรายได้จากการประกอบอาชีพที่ทำอยู่ในปัจจุบัน (ร้อยละ 47.5) มีสถานภาพสมรสและอยู่ร่วมกับคู่สมรส (ร้อยละ 56.1) และพักอาศัยอยู่กับคู่สมรส (ร้อยละ 33.1)

2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 2.99) แบ่งเป็น 2.1 การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อต่างๆ ได้แก่ 1. จากสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และวิทยุกระจายเสียงมากที่สุด 2. จากสื่อออนไลน์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ต่างๆ มากที่สุด 3. จากสื่อบุคคล ได้แก่ บุตรหลานมากที่สุด และ 4. จากสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือคู่มือมากที่สุด 2.2 การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ได้แก่ วิธีการสมัครใช้งานมากที่สุด

3. ทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.34) แบ่งเป็น 3.1 องค์ประกอบด้าน ความรู้ หรือการรับรู้ โดยคิดว่า การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็น รูปแบบการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีประโยชน์ และคิดว่าอายุไม่ใช่อุปสรรคในการ เรียนรู้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด 3.2 องค์ประกอบด้าน ความรู้สึก โดยรู้สึกว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้ไม่ตกยุค ทันสมัยมากที่สุด และ 3.3 องค์ประกอบด้านพฤติกรรม โดยพร้อมใช้การ สื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เมื่อมีโอกาส เช่น พูดคุย สนทนามากที่สุด

4. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย 3.30) แบ่งเป็น 4.1 เฟซบุ๊ก และไลน์ เป็นเว็บไซต์หรือโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้มากที่สุด 4.2 ใช้งานทุกวัน มากที่สุด 4.3 มีระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง 31 – 44 นาทีมากที่สุด 4.4 ใช้เพื่อหา ข้อมูลในสิ่งที่ชอบหรือสนใจ กลุ่มสังคมเดียวกันมากที่สุด และ 4.5 ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ได้แก่ เสียเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นมากที่สุด

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ เห็นว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความน่าสนใจ มีประโยชน์ และช่วยพัฒนาตนเองให้เข้ายุคสมัยใหม่ได้มาก (ร้อยละ 62.5)

6. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 พบว่า

6.1 การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 : แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	ทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
	ค่า r	Sig. (2-tailed)	
การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	0.593	0.000	ยอมรับสมมติฐาน การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก (0.593) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.2 การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รายละเอียดดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 : แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
	ค่า r	Sig. (2-tailed)	
การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	0.711	0.000	ยอมรับสมมติฐาน การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก (0.711) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

6.3 ทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ รายละเอียดดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 : แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์		สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
	ค่า r	Sig. (2-tailed)	
ทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์	0.584	0.000	ยอมรับสมมติฐาน ทศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก (0.584) ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สรุปผลการวิจัยเชิงคุณภาพ

1. ลักษณะทางประชากรศาสตร์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุ 60 ปี – 70 ปี มีระดับการศึกษาสูงสุดปริญญาตรี มีอาชีพประกอบธุรกิจส่วนตัว ค้าขาย รับจ้าง และเป็นข้าราชการบำนาญ มีรายได้ส่วนตัวต่อเดือนโดยเฉลี่ย 5,000 บาทขึ้นไป มีแหล่งที่มาของรายได้จากการประกอบธุรกิจส่วนตัว การรับจ้าง เงินบำนาญและจากบุตรหลาน มีสถานภาพสมรส และอาศัยอยู่ในครอบครัวกับคู่สมรสและบุตรหลาน
2. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการ

สื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อมวลชน เช่น วิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง รวมถึงจากสื่อบุคคลได้แก่ บุตรหลาน จากสื่อเฉพาะกิจ เช่น หนังสือ และจากสื่อใหม่ด้วยโทรศัพท์มือถือของตนเอง เช่น อินเทอร์เน็ต หรือเว็บไซต์ต่างๆ ได้แก่ กูเกิล ยูทูป ไลน์ เฟซบุ๊ก เป็นต้น และมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อบุคคลได้แก่ บุตรหลาน เพื่อนและเรียนรู้ด้วยตนเองเกี่ยวกับวิธีการโทรสนทนาผ่านไลน์ การส่งข้อความและการส่งรูปภาพ

3. ทักษะคิดที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านความรู้หรือการรับรู้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คิดว่า การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีประโยชน์เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารและติดตามข้อมูลข่าวสารความรู้ต่างๆ และคิดว่าไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ ในด้านองค์ประกอบด้านความรู้สึก พบว่า กลุ่มตัวอย่างรู้สึกว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ใช้งานไม่ยาก และมีความสะดวกในการติดต่อสื่อสารมากขึ้น แต่ต้องทำให้เหมาะสมเกิดประโยชน์ และในองค์ประกอบด้านพฤติกรรม พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อการพูดคุย สนทนาซึ่งกันและกัน ใช้เพื่อการติดต่อสื่อสารเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ทำธุรกิจส่วนตัว หาข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ และใช้ในการหาความรู้อื่นๆ เพิ่มเติม

4. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ใช้เว็บไซต์หรือโปรแกรมหรือแอปพลิเคชัน ได้แก่ ไลน์ และเฟซบุ๊ก โดยใช้ทุกวัน มีระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง คือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 30 นาที มีวัตถุประสงค์ที่ใช้ คือ ติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ใช้เพื่อค้นคว้าข้อมูลต่างๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกับบุตรหลาน และใช้เพื่อประกอบธุรกิจของตนเอง

ส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีผลเสียจากการใช้งาน แต่ก็มีบ้างบางส่วนที่เห็นว่ามีความเสียหายในเรื่องความไม่เข้าใจกันในการติดต่อสื่อสาร เสียเวลาไปทำอย่างอื่น มีผลเสียด้านสุขภาพ เช่น เสียสายตา ปวดตา เมื่อยคอ และต้องมีวิจรรณญาณในการรับข่าวสาร เป็นต้น

5. ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าดีอยู่แล้วเป็นช่องทางในการศึกษาเรียนรู้ ทันเหตุการณ์และไม่ตกยุค ช่วยในการปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง แต่ต้องระวังเรื่องของการใช้คำพูด เพราะอาจจะทำให้เกิดความเข้าใจผิดกันได้ และมีความเป็นห่วงกลุ่มวัยรุ่นและบุตรหลานในการใช้สื่อประเภทนี้ เช่น การโพสต์รูปและการเลียนแบบพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ซึ่งต้องมีความระมัดระวังและมีวิจรรณญาณในการใช้งานโดยควรมีผู้ปกครองดูแลอย่างใกล้ชิด

อภิปรายผลการวิจัย

1. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อประเภทต่างๆ ทั้งจากสื่อมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าว มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง บุตรหลาน หนังสือ และอินเทอร์เน็ตหรือเว็บไซต์ต่างๆ

ทั้งนี้ มีสาเหตุมาจากความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการและเทคโนโลยีทางการสื่อสารสมัยใหม่ จึงทำให้ผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวให้ความสำคัญและความจำเป็นในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อพัฒนาตนเองให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับวิธีการสมัครใช้งานเพื่อให้ตนเองสามารถเข้าไปใช้งานการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้ได้ทัดเทียมกับประชากรในกลุ่มอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับ Atkin (1973) ที่ได้กล่าวถึงการแสวงหาข่าวสารเพื่อตอบสนองความต้องการรู้ในเหตุการณ์ ต้องการคำแนะนำในการปฏิบัติให้ถูกต้อง และต้องการข่าวสารเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เนื่องจากสื่อแต่ละประเภทมีความสะดวกต่อการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามที่พรทิพย์ วรกิจโกศาทร (2529) ได้กล่าวเกี่ยวกับการเลือกเปิดรับสื่อว่ายังขึ้นอยู่กับเกณฑ์การเลือกสื่อที่ตนสะดวก (Convenience) เนื่องจากในปัจจุบัน ผู้รับสารสามารถเลือกรับสื่อได้ทั้งทางวิทยุโทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ นิตยสาร และสื่อบุคคลแต่ละคนก็จะมีพฤติกรรมมารับสื่อที่แตกต่างกันตามที่ตนสะดวก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับที่ ปรมะ สตะเวทิน (2533) ที่ได้ระบุถึงข้อดีของสื่อแต่ละประเภทที่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อมวลชน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ และวิทยุกระจายเสียง เนื่องจากสื่อมวลชนมีคุณสมบัติที่ดีคือ สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ผู้รับสารจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว สามารถให้ความรู้และข่าวสารแก่ผู้รับสารได้เป็นอย่างดี และสามารถก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่ไม่

ฝั่งแน่นได้ โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์ ซึ่งมีข้อดีคือ มีความคงทนถาวรมากกว่าสื่อมวลชนอื่นๆ ผู้อ่านสามารถย้อนกลับมาอ่านและเก็บไว้เป็นหลักฐานได้ มีราคาไม่แพง นำเสนอเรื่องราวได้หลายประเภท จึงสามารถเข้าถึงประชาชนได้หลายกลุ่มหลายอาชีพ สามารถนำเสนอข่าวสารได้ทุกวัน และมีภาพประกอบเพื่อใช้ดึงดูดความสนใจ สำหรับวิทยุกระจายเสียงนั้น มีข้อดีคือสามารถแพร่กระจายพื้นที่ได้กว้าง มีความรวดเร็ว สามารถรายงานข่าวสดหรือข่าวด่วนได้ทันที ใช้สมาธิเล็กน้อยในการฟัง เข้าถึงประชาชนได้ทุกระดับ อีกทั้งผู้ฟังสามารถนำวิทยุติดตามตัวไปฟังได้ตลอด และเครื่องรับวิทยุมีราคาถูก มีอายุการใช้งานนาน เมื่อเทียบกับสื่ออื่น

นอกจากนี้ ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อออนไลน์ ได้แก่ อินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ เนื่องจากสื่อดังกล่าวมีข้อดีคือ ช่วยในการค้นคว้าข้อมูลในลักษณะต่างๆ ได้จากแหล่งข้อมูลทั่วโลก โดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายและสามารถสืบค้นได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ยังสามารถติดตามความเคลื่อนไหวต่างๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว สามารถส่งภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว และเสียงพร้อมกันไปได้ด้วย รวมถึงสามารถสนทนากับผู้อื่นที่อยู่ห่างไกลได้ ไม่ว่าจะเป็นการพูดคุย แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว รวมถึงผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อบุคคล ได้แก่ บุตรหลาน เนื่องจากเป็นสื่อสามารถนำข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ไปสู่ผู้รับสารได้โดยตรง และสามารถชักจูงใจผู้รับสารได้โดยวิธีการพูดคุยแบบกันเอง สามารถทำให้การเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปในลักษณะที่ยืดหยุ่น ปรับให้เข้ากับผู้รับสารเป็นรายๆได้และ

ยังทำให้ทราบความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารได้ทันที และผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อเฉพาะกิจ ได้แก่ หนังสือคู่มือ เนื่องจากหนังสือคู่มือสามารถส่งข่าวสารเฉพาะเรื่องให้กับผู้รับสารเป้าหมายได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้นๆ และสื่อเฉพาะกิจยังสามารถทำให้ผู้รับสารเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารความรู้โดยตรงและถูกต้องอันจะส่งผลต่อการตัดสินใจและการลงมือปฏิบัติในที่สุด

2. ทักษะคนที่มีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง แบ่งเป็น 1. องค์ประกอบด้านความรู้ หรือการรับรู้ โดยคิดว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีประโยชน์ และคิดว่าอายุไม่ใช่อุปสรรคในการเรียนรู้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มากที่สุด 2. องค์ประกอบด้านความรู้สึก โดยรู้สึกว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ทำให้ท่านไม่ตกยุค ทันสมัยมากที่สุด และ 3. องค์ประกอบด้านพฤติกรรม โดยพร้อมใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เมื่อมีโอกาส เช่น พูดคุย สนทนามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวเห็นว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีประโยชน์เพื่อใช้ในการติดต่อสื่อสารและติดตามข้อมูลข่าวสารต่างๆ ใช้งานไม่ยาก มีความสะดวกในการติดต่อสื่อสาร แต่ต้องทำให้เหมาะสมเกิดประโยชน์ โดยใช้เพื่อติดต่อสื่อสารเรื่องราวในชีวิตประจำวัน ทำธุรกิจส่วนตัวหาข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์และใช้หาความรู้อื่นๆ เพิ่มเติม

ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวมีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในทางบวก (Positive Attitude) ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากการที่ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อประเภทต่างๆ ทั้งจากสื่อมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อบุคคล สื่อเฉพาะกิจ จึงส่งผลให้เกิดเป็นทัศนคติในทางบวก เช่น เห็นว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เป็นรูปแบบการสื่อสารสมัยใหม่ที่มีประโยชน์ และคิดว่าอายุไม่ใช่อุปสรรคในการเรียนรู้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ รู้สึกว่าเป็นการสื่อสารที่ทันสมัย อีกทั้งมีความพร้อมที่จะสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เมื่อมีโอกาส เช่น การพูดคุย สนทนา ซึ่งสอดคล้องกับ วิรัช ฤทธิรัตนกุล (2527) ที่ได้กล่าวถึงทัศนคติในทางบวก (Positive Attitude) ว่าเป็นทัศนคติที่ชักนำบุคคลให้แสดงพฤติกรรมในด้านดีต่อบุคคล เรื่องราวหรือสิ่งต่างๆ ก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและความร่วมมือในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้นๆ และนับเป็นพื้นฐานที่ดีว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีการยอมรับความคิดเห็นหรือข้อมูลใหม่ๆ

3. พฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวมีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง จึงทำให้มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยรวมทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลางตามไปด้วย ซึ่งสะท้อน

ให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม ดังที่ แนนซี ชวาร์ตซ์ (Nancy E. Schwartz อ้างถึงใน อรรถวณิช ปิลันธน์โอวาท, 2542) ได้กล่าวว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมว่า ทักษะ เป็นตัวกลางให้เกิดการเรียนรู้และพฤติกรรม ดังนั้นความรู้มีความสัมพันธ์กับ ทักษะ และมีผลต่อพฤติกรรม

โดยผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์แบ่งเป็น 5 ด้าน ได้แก่

1. เฟซบุ๊ก และ ไลน์ เป็นเว็บไซต์หรือโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้มากที่สุด
2. มีความบ่อยครั้งในการใช้งานทุกวันมากที่สุด
3. มีระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง 31 – 44 นาทีมากที่สุด
4. ใช้เพื่อหาข้อมูลในสิ่งที่ชอบหรือสนใจ กลุ่มสังคมเดียวกันมากที่สุด และ
5. ผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ได้แก่ เสียเวลาในการทำกิจกรรมอย่างอื่นมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวมีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ โดยใช้ ไลน์และเฟซบุ๊ก โดยใช้ทุกวัน ใช้น้อยกว่า 30 นาทีต่อครั้ง ใช้เพื่อติดต่อสื่อสารกับเพื่อน ใช้เพื่อค้นหาข้อมูลต่างๆ ใช้ติดต่อสื่อสารกับบุตรหลาน และใช้เพื่อประกอบธุรกิจของตนเอง โดยเห็นว่ามีผลเสียจากการใช้ เช่น อาจจะเกิดความไม่เข้าใจกันในการติดต่อสื่อสาร เสียเวลาไปทำอย่างอื่น เสียสายตา ปวดตา เมื่อยคอและต้องมีการตรวจสุขภาพในการใช้

ซึ่งสะท้อนเห็นว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์โดยผ่านการใช้เฟซบุ๊กและไลน์ เป็นเว็บไซต์หรือโปรแกรมหรือแอปพลิเคชันที่ใช้มากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากเฟซบุ๊กและไลน์ เป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการเครือข่ายสังคมออนไลน์ (social networking sites) ในประเทศไทยที่มีการใช้

งานที่ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สะดวกต่อผู้ใช้งานทุกเพศทุกวัย มีบริการที่เปิดโอกาสให้ผู้ใช้งานสามารถติดต่อสื่อสารและร่วมทำกิจกรรมกับผู้ใช้อื่นๆ ได้ ไม่ว่าจะเป็นการตั้งประเด็นถามตอบในเรื่องที่สนใจ โพสต์รูปภาพ โพสต์คลิปวิดีโอ เขียนบทความหรือบล็อก แชทคุยกันแบบสดๆ เล่นเกมส์แบบเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงทิพย์ เจริญรุทซ์ เพื่อนโชติ (2556) ได้ศึกษาเรื่องทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของนักศึกษาระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติต่อการใช้บริการเฟซบุ๊กว่าเป็นเครือข่ายที่มีการโต้ตอบสื่อสารกันโดยอิสระ ไม่ว่าจะอยู่ที่ไหนเวลาใดมากที่สุด สอดคล้องกับเอมิกา เหมมินทร์ (2556) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media) พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เฟซบุ๊ก บ่อยที่สุด ช่องทางที่ใช้บ่อยที่สุดคือสมาร์ทโฟน โดยเปิดไว้ตลอดเวลา และสอดคล้องกับวิมลพรรณ อภาเวท ชาญ เดชอัศววง และสาวิตรี ชีวะสารณ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร พบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครส่วนใหญ่ มีการใช้เฟซบุ๊กทุกวัน

นอกจากนี้ ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการมีระยะเวลาที่ใช้ต่อครั้ง 31 – 44 นาทีมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับจุฑามณี คายะนันท์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ เฟซบุ๊กดอทคอม (www.facebook.com) พบว่า กลุ่มตัวอย่างใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กดอทคอมมีระยะเวลาในการใช้น้อยกว่า 61 นาทีต่อครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการสัมภาษณ์เชิงลึกที่แสดงให้เห็นว่าผู้สูงอายุในพื้นที่ดังกล่าวมีระยะเวลาที่ใช้งานต่อครั้งที่ไม่นาน

มากนักซึ่งจะให้เวลาในการทำงานเท่าที่จำเป็นและเกิดประโยชน์ต่อตนเอง เช่น ใช้ในการรับรู้ข่าวสาร ติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่นๆ การประกอบอาชีพ การร่วมทำกิจกรรมกลุ่มกับผู้สูงอายุหรือร่วมกิจกรรมของชุมชน โดยจะนำเวลาส่วนใหญ่ไปใช้ในการทำกิจกรรมอย่างอื่น เนื่องจากหากใช้งานมากเกินไปจะทำให้ตนเองเสียสุขภาพทางสายตาและไม่มีเวลาไปทำกิจกรรมอย่างอื่น

นอกจากนี้ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพื่อหาข้อมูลในสิ่งที่ชอบหรือสนใจในกลุ่มสังคมเดียวกันมากที่สุด สะท้อนให้เห็นถึงว่าผู้สูงอายุในพื้นที่นี้มีพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคลในกลุ่มสังคมเดียวกัน โดยเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลกับคนในครอบครัว เช่น คู่สมรส ลูกหลาน หรือญาติพี่น้อง เพื่อนสนิท เพื่อนร่วมงาน เป็นต้น เพื่อพูดคุยหรือหาข้อมูลในสิ่งที่ชอบหรือสนใจในเรื่องเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามที่ทิวัญเรือน กิตติวัฒน์ (2531) ได้กล่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล ปกติคนเรามีได้หยุดความคิดไว้กับตนเองเพียงลำพังสภาพการณ์ทางสังคม มีส่วนผลักดันให้คนเราปรารถนาที่จะกระทำการแลกเปลี่ยนข่าวสารกับคนอื่น ๆ โดยอาศัยเครื่องหมายสัญลักษณ์หรือสัญลักษณ์เป็นรหัสในการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน ในรูปแบบของภาษาพูดภาษาเขียน นอกจากนี้ยังเป็นไปตามที่จอห์น เมอร์ริลล์ และราล์ฟ โลเวนสไตน์ (John C. Merrill and Ralph L. Lowenstein, 1971 อ้างถึงในองอาจ กุญฑิทองพิทักษ์, 2539) ได้แสดงความเห็นว่าพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อและข่าวสารของบุคคลมีแรงผลักดันที่เป็นปัจจัยพื้นฐานมาจากประโยชน์ใช้สอยของตนเอง โดยพื้นฐานแล้วมนุษย์มีความเห็นแก่ตัว ในฐานะที่เป็นผู้รับสารจึงต้องการแสวงหาและใช้ข่าวสารบางอย่างเพื่อประโยชน์ของตนเอง เพื่อช่วยให้ความคิดของตน

บรรลุลผล เพื่อให้ข่าวสารที่ได้เสริมบารมี และเพื่อให้ได้ข่าวสารที่จะช่วยย้ให้ตนเองได้รับความสะดวกสบายความปลอดภัย รวมทั้งให้ได้ข่าวสารที่ทำให้ตนเองเกิดความสนุกสนาน บันเทิง ความสุขกายสบายใจ ข่าวสารเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เห็นว่าการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ก่อให้เกิดผลเสียที่เกิดขึ้นจากการใช้ ได้แก่ เสียเวลาในการทำกิจกรรมอื่น่มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ เอมิกา เหมมินทร์ (2556) ที่ได้ระบุถึงข้อเสียของการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ ในด้านเสียเวลาในการทำกิจกรรมอื่น ข้อเสียง่าย ๆ คือเรื่องของเวลา คนจะใช้เวลาในการออนไลน์มากขึ้น ฉะนั้นหลายคนที่ใช้เว็บพวกนี้มาก เวลาที่จะให้กับสื่ออื่นๆ ก็อาจจะน้อยลง อาจดูทีวี ฟังวิทยุ น้อยลง หันมานั่งเล่นเว็บพวกนี้มากขึ้น สังคมก็อาจจะหายไปบาง เจอแต่เพื่อนในอินเทอร์เน็ต

4. ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ หรืออาจจะกล่าวได้ว่ายังผู้สูงอายุในพื้นที่ที่มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์จากสื่อประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นจากสื่อมวลชน สื่อออนไลน์ สื่อบุคคล หรือจากสื่อเฉพาะกิจมากขึ้นเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าทัศนคตินั้นเกิดจากการแสวงหาความรู้ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อการคิดและการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ทั้งนี้เพราะทัศนคติเป็นสิ่งที่ครอบคลุมทั้งความรู้

และความรู้สึกรักของบุคคล ซึ่งเกิดการเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลา เป็นไปตามที่โดยจุมพล รอดคำดี (2532) ได้สรุปการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ไว้ในด้านการเปลี่ยนแปลงความคิด เป็นการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการได้รับข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชน และบุคคลอื่น

5. การแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้สูงอายุในพื้นที่นี้มีการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรมการสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องได้รับความรู้อย่างเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับสุรพงษ์ โสภนะเสถียร (2533) ได้กล่าวว่าพฤติกรรมเป็นการกระทำใดๆ ของคนเรา ส่วนใหญ่เป็นการแสดงออกของบุคคล โดยมีพื้นฐานมาจากความรู้ และทัศนคติของบุคคล การที่บุคคลมีพฤติกรรมที่แตกต่างกัน เนื่องมาจากการมีความรู้ และทัศนคติที่แตกต่างกัน ความแตกต่างกันในการแปรสารที่ตนเองได้รับ จึงก่อให้เกิดประสบการณ์สิ่งสมที่แตกต่างกัน อันมีผลกระทบต่อพฤติกรรมของบุคคล

6. ทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ หรืออาจจะกล่าวได้ว่า ยิ่งผู้สูงอายุในพื้นที่นี้ที่มีทัศนคติที่มีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นมากเท่าใด ก็ยิ่งจะทำให้มีพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์เพิ่มขึ้นตามไปด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่า พฤติกรรม

การสื่อสารจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องเกิดจากทัศนคติ สอดคล้องกับที่ อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท (2542) ได้กล่าวว่า พฤติกรรมใดๆ ของคนเราส่วนใหญ่ตามปกติมักเกิดจากทัศนคติของบุคคลนั้น ทัศนคติจึงเปรียบเหมือนกับเครื่องควบคุมการกระทำของบุคคล ดังนั้นเพื่อให้เข้าใจถึงพฤติกรรมส่วนใหญ่ของคน จำเป็นต้องศึกษาเรื่องทัศนคติอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนนซี ชวาร์ตซ์ (Nancy E. Schwartz อ้างถึงใน อรวรรณ ปิรันธน์โอวาท, 2542) ได้กล่าวว่า ความรู้และทัศนคติมีความสัมพันธ์กันและทำให้เกิดพฤติกรรมตามมา

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชนให้มากขึ้น ผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ประเภทต่างๆ ให้มากขึ้น เช่น ให้ความรู้ผ่านสื่อวิทยุกระจายเสียง หรือหนังสือพิมพ์ชุมชน หรือการให้ความรู้ผ่านเว็บไซต์ของหน่วยงาน หรือให้ความรู้ผ่านหนังสือหรือคู่มือต่างๆ ที่สามารถผลิตขึ้นได้ในชุมชน รวมถึงการให้ความรู้ผ่านบุตรหลานของผู้สูงอายุ เพื่อสร้างทัศนคติในเชิงบวกและก่อให้เกิดพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้มากยิ่งขึ้น

2. หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้บูรณาการในการจัดโครงการอบรม สัมมนา เกี่ยวกับวิธีการใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้สูงอายุในชุมชนอื่นๆ ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุในชุมชนมีศักยภาพในการสามารถเรียนรู้และสามารถใช้ในการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์มากยิ่งขึ้นซึ่งเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า

ผู้สูงอายุสามารถใช้การสื่อสารในรูปแบบสมัยใหม่ได้เท่าเทียมกับกลุ่มคนอื่น ๆ เนื่องจากคนส่วนใหญ่มักจะมองผู้สูงอายุว่าเป็นกลุ่มคนที่เชื่องช้าไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสมัยใหม่

3. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประยุกต์เป็นข้อมูลพื้นฐานในการผลิตสื่อต่างๆ เช่น รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ อินโฟกราฟิก 2 มิติ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวิธีการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ที่เหมาะสมให้แก่กลุ่มผู้สูงอายุได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการวิจัยครั้งนี้มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณและระยะเวลา จึงสามารถทำการวิจัยได้เฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการเท่านั้น จากการสำรวจโดยใช้แบบสอบถามจำนวน 360 คน และจากการสัมภาษณ์ จำนวน 15 คน เท่านั้น ถ้าหากมีงบประมาณและเวลามากกว่านี้ ควรทำการวิจัยในประชากรกลุ่มอื่นๆ เช่น ผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ หรือผู้สูงอายุในจังหวัดอื่นๆ เพื่อเปรียบเทียบว่าผู้สูงอายุในกลุ่มอื่นๆ มีการแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อผลของการวิจัยที่ครอบคลุมและถูกต้องมากขึ้น

2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาการเปิดรับข่าวสาร การใช้ประโยชน์ ความพึงพอใจ รวมถึงความคาดหวังมีต่อการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ของผู้สูงอายุ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ในการศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของผู้สูงอายุที่มีความต้องการใช้การสื่อสารสมัยใหม่

3. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมกับผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ในเชิงลึกให้มากขึ้น

4. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเปรียบเทียบผลกระทบของพฤติกรรม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์กับพฤติกรรม การสื่อสารในลักษณะอื่นๆ ของผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ว่าจะมีผลต่อกันหรือไม่ อย่างไร เพราะการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์อาจจะทำให้การสื่อสารระหว่างบุคคลหรือการสื่อสารกลุ่มของผู้สูงอายุเปลี่ยนแปลงไป

ประโยชน์ของงานวิจัย

1. ผลการวิจัยสะท้อนเห็นว่าผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ มีการแสวงหาความรู้ ทักษะ และพฤติกรรม การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ อาจกล่าวได้ว่าผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการสามารถเรียนรู้และสามารถใช้การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ซึ่งเป็นการสื่อสารในรูปแบบสมัยใหม่ได้เท่าเทียมกับกลุ่มคนอื่น ๆ ที่ส่วนใหญ่มักจะมองกลุ่มผู้สูงอายุว่า เป็นกลุ่มคนที่เข้าถึงไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสมัยใหม่

2. หน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน สามารถนำองค์ความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้เป็นแนวทางในการวางแผนต่อการวางแผน การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ให้แก่ผู้สูงอายุในรูปแบบต่างๆ เพื่อให้สอดคล้องกับการแสวงหาความรู้ เพื่อก่อให้เกิดทัศนคติและพฤติกรรม

การสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมคุณค่าของผู้สูงอายุให้สามารถร่วมกันในสังคมสูงวัยอย่างผสมกลมกลืน

3. เป็นการบูรณาการโครงการบริการวิชาการกับงานวิจัย โดยนำผลประโยชน์จากการบริการวิชาการมาต่อยอดเป็นส่วนหนึ่งของการระบุที่มาหรือประเด็นของการทำงานวิจัยเพื่อช่วยเพิ่มคุณค่าของงานวิจัยให้มากยิ่งขึ้น

4. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้ประยุกต์บูรณาการในการเรียนการสอนในวิชาการศึกษาปัญหาพิเศษ เพื่อให้นักศึกษาได้จัดทำสื่อเพื่อส่งเสริมการสื่อสารผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ผู้สูงอายุในตำบลบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. (2531). พฤติกรรมการสื่อสาร. ใน *พลศาสตร์การสื่อสาร* (ล. 1, น. 8, 10-11). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จุฑามณี คายนันทน์. (2554). *พฤติกรรมและผลกระทบจากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์เฟซบุ๊กดอทคอม (www.facebook.com)*. รายงานโครงการเฉพาะบุคคลปริญญาวารสารศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จุฑารัตน์ ประเสริฐ. (2557). *พฤติกรรมการใช้แอปพลิเคชันไลน์กับการรับรู้ตนเองและสร้าง ความสัมพันธ์กับผู้อื่นของผู้สูงอายุไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จุมพล รอดคำดี. (2532). *สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงทิพย์ เจริญรุกษ์ เผื่อนโชติ. (2556). ทักษะ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจของนักศึกษา ระดับอุดมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อเครือข่ายสังคมออนไลน์. ใน *นิเทศศาสตร์ปริทัศน์*. 17 (1), (กรกฎาคม - ธันวาคม), 25-37, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- นันทิช ฉลองโกลดิลชัย และหทัยชนก สุขเจริญ. (2555). *พฤติกรรมการใช้เฟซบุค (Facebook) ของผู้สูงอายุในจังหวัดสมุทรปราการ*. จุลนิพนธ์บริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการธุรกิจทั่วไป คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร เพชรบุรี.

ปรมะ สตะเวทิน. (2533). *หลักนิเทศศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะนิเทศศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรทิพย์ วรวิจิโกคาทร. (2529). *ความสำคัญของผู้รับสาร*. ใน เอกสาร
การสอนชุดหลักและทฤษฎีการสื่อสาร. (หน่วยที่ 6). นนทบุรี:
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

วิมลพรรณ อภาเวท ชาญ เดชอัศววง และสาวิตรี ชีวะสาธน์. (2554).
*พฤติกรรมการสื่อสารในเฟซบุ๊ก (Facebook) ของนักศึกษา
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร*. (รายงานผลการวิจัย).
กรุงเทพฯ: คณะเทคโนโลยีสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
ราชมงคลพระนคร.

วิรัช ฤทธิรัตนกุล. (2527). *การประชาสัมพันธ์ระหว่างประเทศ*. ภาควิชา
ประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรพงษ์ ไสธนะเสถียร. (2533). *การสื่อสารกับสังคม*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุรางคณา วายุภาพ. (2558). *ผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้งานอินเทอร์เน็ต
ในประเทศไทย*. (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2558.
จาก <http://thumbsup.in.th/2014/08/thailand-internet-user-profile-2014/>.

องค์การบริหารส่วนตำบลบางแก้ว. (2554). *ลักษณะสังคม องค์การบริหาร
ส่วนตำบลบางแก้ว*. (ออนไลน์). สืบค้นวันที่ 11 กันยายน 2558.
จาก <http://www.tambonbangkaew.go.th/public/social/data/index/menu/25.social-media>.

- องอาจ ฤทธิ์ทองพิทักษ์. (2539). *พฤติกรรมกรรมการสื่อสารผ่านระบบ
เว็ลด์ไวด์เว็บของนักศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. (2542). *การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ*.
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอมิกา เหมมินทร์. (2556). *พฤติกรรมการใช้และความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ผลที่ได้จากการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social Media)*.
วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาสถิติประยุกต์
คณะสถิติประยุกต์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- Atkin, C. K. (1973). *Instrumental utilities and Information Seeking*.
In Clarke P. (ed.), *New Models for Mass Communication
Research*. Beverly Hill: Sage.
- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essential of Psychology and
Education*. New York: Mc-Graw Hill.
- Yamane, T. (1967). *Statistics and introduction analysis*. 2nd ed.
New York: Harper & Row.

Bibliography

- Amika Hemmin. (2013). *Social Media Consumption Behaviors and Opinion towards Results of Experiencing Social Media in Bangkok Metropolitan*. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Science, Department of Applied Statistics, Graduate School of Applied Statistics (GSAS), NIDA. (In Thai).
- Atkin, C. K. (1973). *Instrumental utilities and Information Seeking*. In Clarke P. (ed.), *New Models for Mass Communication Research*. Beverly Hill: Sage.
- Bang Kaeo Subdistrict Administrative Organization. (2011). *Social characteristics Bang Kaeo Subdistrict Administrative Organization*. Search on September 11, 2011. From <http://www.tambonbangkaew.go.th/public/social/data/index/menu/25.social-media>. (In Thai).
- Cronbach, Lee Joseph. (1984). *Essential of Psychology and Education*. New York: Mc-Graw Hill.
- Duangtip Jaroenruk puangchoke. (2013). Attitudes, Use and Gratification of Thai University Students in Bangkok towards Online Social Network. In *Journal of communication Arts Review*. 17 (1), (July - December), 25-37, Rangsit University. (In Thai).

- Joompol Rodkamdee. (1989). *Mass media for Development*. Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (In Thai).
- Jutamanee Kayanan. (2011). *Behavior and the Impact of Using Social Network Site: (www.facebook.com)*. An individual Study Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts, Program in Mass Communication Administration, Faculty of Journalism and Mass Communication, Thammasat University. (In Thai).
- Jutarat Prasert. (2014). *Thai Elderlies' Line Application Consumption Behavior Self-Perception and Relations with Others*. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts, Program in Communication Arts, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. (In Thai).
- Kwanruen Kittiwat. (1988). Communication behavior. In *Communication dynamics*. (Book 1, Unit. 8, 10-11). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai).
- Nuntich Chalongpoksilchai and Hathaichanok Sukhoaroen. (2012). *Communication Behavior on Facebook of the Elderly peoples in Samutprakarn province*. A Research Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Bachelor of Business Administration Program in General Business Management, Faculty of Management Science, Silpakorn University. (In Thai).

Ongarj Ritthongpitak. (1996). *The use of world wide web on Internet among university students*. A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree of Master of Arts, Department of Public Relations, Graduate School, Chulalongkorn University. (In Thai).

Orawan Pilun-Owad. (1999). *Communication for Persuasion* (2nd ed). Bangkok: Chulalongkorn University Printing House. (In Thai).

Parama Satavatin. (1990). *Principle of Communication Arts*. Bangkok: Faculty of Communication Arts Chulalongkorn University. (In Thai).

Pornthip Vorakitphakorn. (1996). The Importance of Receiver. In *Principles and Theories of Communication*. (Unit 6). Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Open University. (In Thai).

Surangkana Wayupab. (2015). *Survey of Internet Users Behavior in Thailand*. (Online). Search on July 30, 2015. Form จาก <http://thumbsup.in.th/2014/08/thailand-internet-user-profile-2014/>. (In Thai).

Surapong Soethanasathien. (1990). *Communication and society*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (In Thai).

Virat Apiratthanaku. (1984). *International Public relations*. Department of Public Relations, Faculty of Communication Arts, Chulalongkorn University. (In Thai).

- Wimonpan Arpavate Chan Dejasvanong and Sawitree Cheevasart. (2011). *Communication Behavior on Facebook of Students at Rajamangala University of Technology Phra Na Khon*. (Research Report). Bangkok: Faculty of Mass Communication Technology, Rajamangala University of Technology Phra NaKhon. (In Thai).
- Yamane, T. (1967). *Statistics and introduction analysis*. 2nd ed. New York: Harper & Row.